

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

10 januari 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het Vlaams milieuconvenant met de gemeenten en de controle op de naleving van de milieuwetgeving door kmo's	1
Met redenen omklede motie	2
Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de wijze waarop het nitraatresidu wordt vastgesteld en de algemene resultaten van deze metingen	2
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de solidaire verantwoordelijkheid van sociale huisvestingsmaatschappijen bij achterstal van huurders tegenover facturen van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)	4
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over geurhinder	
Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanpak van geurhinder	6
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over beperkingen op de landbouw in de kustzone	8
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteitsvolle nabestemming van ontgonnen kleigronden	9

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het Vlaams milieuconvenant met de gemeenten en de controle op de naleving van de milieuwetgeving door kmo's

De voorzitter: Mevrouw de minister, collega's, mijn beste wensen voor het nieuwe jaar.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, mijn beste wensen en ik hoop dat u dit jaar, in tegenstelling tot de vorige jaren, veel interpellaties ontvankelijk zult verklaren.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb het verzoek voor deze interpellatie ingediend op 6 december 2007. De actualiteitswaarde ervan is al voor een stuk achterhaald. Ik veronderstel, mevrouw de minister, dat veeleer de druk van onder meer de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) dan die van mijn interpellatie, ervoor heeft gezorgd dat u voor een groot deel tegemoet bent gekomen aan de kritiek van de organisaties. Ik was eerst van plan om mijn interpellatie in te trekken, maar het lijkt me toch interessant om uw antwoord te vernemen.

Ik zal het kort houden, want tal van vragen uit de geschreven versie van mijn interpellatie zijn niet meer van tel. Ik wil graag vernemen wat de precieze inhoud is van het milieuconvenant. En ik wil ook graag horen waarom het zover is kunnen komen, het zou toch beter geweest zijn om de VVSG en UNIZO te betrekken bij de eerste besprekingen van het milieuconvenant. De VVSG heeft opgemerkt dat een aantal punten pas op het allerlaatste moment werden toegevoegd aan het convenant, waardoor de vereniging in snelheid werd genomen en zware kritiek uitte. Ik veronderstel dat uit uw antwoord zal blijken dat u tegemoetgekomen bent aan de eisen van de diverse organisaties.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Sintobin, ik ben blij dat u zelf al wat nuanceert, want er werd inderdaad een aantal zaken bijgestuurd in de samenwerkingsovereenkomst. Die samenwerkingsovereenkomst werd ondertussen, op 21 december 2007, definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ook toen werd nog een aantal kleine punten bijgestuurd.

Dat is trouwens heel normaal, want de samenwerkingsovereenkomst legt het kader vast voor de komende zes jaar inzake de samenwerking tussen de gemeenten en de overheid. Het gaat om een heel actief proces en we hebben heel veel geleerd uit de afgelopen samenwerkingsovereenkomsten. Zo werd heel nadrukkelijk gevraagd om vereenvoudiging, bijvoorbeeld van de rapportering. Het gaat natuurlijk om veel geld. U weet dat in de begroting in heel veel middelen wordt voorzien voor de steun aan gemeenten, en daar moet ook een aantal verbintenissen en verplichtingen tegenover staan, en bovendien moeten we die kunnen controleren.

Bij de voorbereiding zijn we niet over een nacht ijs gegaan. Een van de uitgangspunten van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst was om ook de handhaving vanuit het gemeentelijke niveau te stimuleren. In deze commissie werd al heel veel gediscussieerd over het gemeentelijke handhavingsbeleid. We krijgen elk jaar rapporten waaruit blijkt dat het in een aantal gemeenten beter kan. De Vlaamse overheid stelde vast dat 251 gemeenten in 2006 de samenwerkingsovereenkomst ondertekenden, maar dat 11 gemeenten niet voldeden aan het onderdeel 'toezicht'. Dat lijkt misschien niet veel, maar is wel veel, want daarbij komt dat meer dan 50 van de in totaal 308 gemeenten de samenwerkingsovereenkomst niet hebben ondertekend. Het slechtste resultaat dat we zouden kunnen hebben, is dat nog minder gemeenten de samenwerkingsovereenkomst ondertekenen. Dat moesten we in elk geval vermijden – en we zijn in dat opzet geslaagd.

Er werd heel intens overleg gepleegd met alle betrokken actoren, ook met de VVSG. Het proces loopt al sinds 2005. Tijdens een aantal bijeenkomsten van het Milieuoverleg Lokale Overheden (MILO) in juni en september 2005 werden de eerste uitgangspunten vastgelegd. In december 2005 vond een colloquium van de Minaraad plaats waar alle vertegenwoordigers aanwezig waren en de aandachtspunten voor een nieuwe samenwerkingsvorm werden meegedeeld. Begin februari 2006 stelde de administratie een discussienota op over de nieuwe samenwerkingsvorm voor 2008. Die nota bevatte een aantal concrete aanzetten en voorstellen over de invulling ervan. Daarop volgden de reacties van de VVSG, de intercommunales en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). Tijdens een nieuwe vergadering met het MILO werd een nieuwe krachtlijnennota opgemaakt. In het najaar van 2006 vonden thematische werkgroepen plaats voor het uitschrijven van concrete tekstvoorstellen. De VVSG en de VVP namen hieraan deel. Op basis van dat overleg, onder andere met mijn kabinet en de kabinetten van de andere meerderheidspartijen, werden de teksten uitgewerkt

tijdens de eerste helft van 2007. Parallel werd ook gewerkt aan een overeenkomst met de ngo's, met de Bond Beter Leefmilieu (BBL) en het Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling (VODO), want ook dat samenwerkingscontract werd verlengd.

In augustus 2007 werd een eerste integrale ontwerpversie voorgelegd aan de gemeenten en provincies. Van begin augustus tot begin oktober werd teruggekoppeld. Uiteindelijk werd alles op 30 november 2007 voor de eerste keer op de agenda van de Vlaamse Regering geplaatst. Op 21 december werd de definitieve goedkeuring verleend.

Wat de verplichte controle op de klasse 2-inrichtingen betreft, verwijs ik naar de tekst van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Hij staat ook op de website. Op bladzijde 12, artikel 2.2 staat er een zinnetje over de reactieve en proactieve controles: "De klasse 2- en klasse 3-inrichtingen worden gedurende de looptijd van de overeenkomst steekproefsgewijs gecontroleerd." Aanvankelijk stond er dat de klasse 2-inrichtingen eenmaal gecontroleerd moesten worden en de andere steekproefsgewijs. Het woord 'eenmaal' is er dus uit en de controle verloopt nu overal steekproefsgewijs. Dat was ook de vraag van de VVSG.

Het klopt wel dat één controle om de zes jaar er achteraf bij is gekomen. Men vond dat het mogelijk moest zijn om de klasse 2-bedrijven eenmaal om de zes jaar te controleren. Daar is heel wat reactie op gekomen. Ik had begrip voor die reactie omdat parallel met de samenwerkingsovereenkomst onlangs ook het Milieuhandhavingsdecreet is goedgekeurd. We hebben hier ook discussie gevoerd over de gemeentelijke ondersteuning in de handhaving. De Vlaamse Regering heeft dan ook beslist om de controle in de samenwerkingsovereenkomst steekproefsgewijs te laten verlopen.

In het kader van het uitvoeringsbesluit op het Milieuhandhavingsdecreet moet worden voorzien in extra middelen. Er worden ook extra middelen uitgetrokken voor de ondersteuning en opleiding van gemeenten. Het is dan ook wenselijk om te wachten op het uitvoeringsbesluit voor er verdere engagementen worden gevraagd van de gemeenten. In de loop van het volgende jaar moet dat uitvoeringsbesluit klaar zijn. Daarna kunnen meer inhoudelijke engagementen worden gevraagd. De controleverplichting blijft echter bestaan.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u bent tegemoetgekomen aan de kritiek van de verschillende organisaties. U zegt verder dat tegenover de middelen van de overheid verplichtingen moeten staan. Ik heb verder begrepen dat er ernstig overleg heeft plaatsgevonden bij

de totstandkoming van dit milieuconvenant. Mijn fractie vindt handhaving heel belangrijk. We hebben daar in deze commissie uitvoerig over gediscussieerd.

In een persmededeling pleit UNIZO voor een betere coördinatie tussen de verschillende controlediensten. Nu worden sommige bedrijven blijkbaar meermaals gecontroleerd op verschillende aspecten van het milieu-beleid. UNIZO waarschuwt verder dat niet aan elke inbreuk een proces-verbaal kan of mag worden gekoppeld, zeker op gemeentelijk niveau.

Minister Hilde Crevits: Het Milieuhandhavingsdecreet maakt een nieuw kader mogelijk waardoor gemeenten ook op administratief vlak sneller en beter kunnen optreden. Wat de coördinatie betreft, wordt er een overlegorgaan opgericht waarin permanent overleg zal worden gepleegd tussen alle bevoegde diensten.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Sintobin werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de wijze waarop het nitraatresidu wordt vastgesteld en de algemene resultaten van deze metingen

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, op 15 november werden de metingen van de nitraatresidu's afgesloten. Deze metingen zijn bijzonder belangrijk omdat ze gevolgen hebben voor het beleid dat de individuele landbouwer mag en kan voeren inzake zijn mestopbrenging, evenals voor de verdere uitvoering van het nieuwe mestactieplan (MAP).

Blijkbaar doen zich nogal wat verschillen voor afhankelijk van de plaats waar men deze metingen uitvoert. Zo beschik ik over meetresultaten van twee verschillende erkende laboratoria die betrekking hebben op hetzelfde terrein, op dezelfde diepte. Die laboratoria hebben metingen uitgevoerd met een tijdsduur van twee dagen verschil. De ene meting levert bijna een dubbel nitraatresidu per hectare op van de andere. De eerste meting door het Provinciaal Onderzoeks- en

Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw, het POVLT, te Rumbeke beschrijft een nitraatresidu van 101 op 1 oktober 2007. Ik heb hier nog een meetresultaat van de Bodemkundige Dienst van België. De meting gebeurde twee dagen later en het resultaat is juist de helft van het vorige, namelijk 53,5.

Als die twee instituten te betrouwen zijn, mevrouw de minister, staat het Mestdecreet op de helling. Als dit veel keren gebeurd zou zijn, zullen we problemen hebben met de beslissingen die we later zouden kunnen nemen in verband met het MAP, maar ook met de geloofwaardigheid ten opzichte van de landbouwers en Europa.

Ik dit geval werd het tegenstaal genomen omdat de betrokken eigenaar niet de kans kreeg de eerste staalname bij te wonen en die vermoedelijk enkel aan één kant van het perceel onder een bomenrij werd genomen. De landbouwer heeft dat geconstateerd aan de hand van de voetsporen die hij kon merken op het perceel. Hij veronderstelt dat de eerste meter dus niet de verplichtingen heeft gevolgd, zoals opgelegd in de besluiten, om kruis- of driehoeksgewijs punten te kiezen op het veld. Dat is een veronderstelling, dus natuurlijk geen zekerheid. Het lijkt me dat er wat schort aan de methodiek van de staalnames, wat tot aardig wat betwistingen aanleiding zou kunnen geven.

Het globale resultaat van deze staalnames zou ons een beeld moeten kunnen geven van de doelmatigheid van het mestbeleid en de werking van het nieuwe MAP. Ze zijn niet onbelangrijk, onder andere voor het verkrijgen van verdere derogatie, die heel belangrijk is voor onze landbouw, van Europa.

Mevrouw de minister, welke methodiek wordt gehanteerd bij het nemen van stalen? Worden die over het hele perceel genomen? Zo neen, waarom niet? Hebt u weet van stelselmatige staalnames op plaatsen waarvan men op voorhand weet dat ze een ongunstiger resultaat zullen geven dan het gemiddelde van het terrein?

Hoe gebeurt de kennisgeving van het feit dat men stalen bij een landbouwer zal komen nemen? Hoelang op voorhand dient deze staalname te worden aangekondigd en op welke wijze? Mevrouw de minister, de landbouwer in kwestie heeft gezegd dat hij op een bepaald moment op het land zat. Toen hij thuiskwam, zat de brief over de staalname in zijn brievenbus, maar de staalname was al gebeurd. Volgens mij moet de landbouwer een aantal uur, ik denk 24 uur, op voorhand verwittigd worden, maar dat is niet gebeurd.

Hebt u al zicht op de globale resultaten van de staalnames, met het oog op het aanwezige nitraatresidu? Zo ja, wat zijn dan de resultaten in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer Callens, ik stel met genoeg vast dat u voor een deel het discours overneemt van de heer Wymeersch, die bij de bespreking van het Mestdecreet onder andere deze problematiek heeft aangehaald.

Wij hebben geprobeerd om dat via amendementen voor een deel te remediëren, maar men ging daar niet op in. Ik merk dat verschillende fracties, naar aanleiding van contacten en overleg met een bepaalde landbouwersorganisatie in West-Vlaanderen – om de Groene Kring niet bij naam te noemen – tegemoetkomen aan onze verzuchtingen bij de besprekingen van het nieuwe Mestdecreet.

De voorzitter: Ik wou het hier laten behandelen, want ik wou er eerst bewijs van hebben. Het werd ook zijdelings besproken in de openbare vergadering, maar dan kunnen we dat moeilijk technisch bespreken. Daarom heb ik het laten agenderen.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Callens, ik zal proberen het kader te schetsen van de manier waarop de staalnames op dit ogenblik gebeuren, maar u zult wellicht een aantal zaken al weten.

De staalname en de analyse van het nitraatresidu kunnen enkel gebeuren door laboratoria erkend door de Mestbank. Zowel de procedure om te bemonsteren als de methode om te analyseren, staan vermeld in het compendium – u kent dat wellicht wel – met de welkuidende naam ‘Bemonsterings- en analysemethodes voor mest, bodem en veevoeder in het kader van het Mestdecreet’.

Elk laboratorium – daar vestig ik de nadruk op – is verplicht deze bepalingen na te leven. In dit compendium staat beschreven hoe de stalen representatief genomen kunnen worden, over het gehele perceel. Verder is opgenomen dat ten minste vijftien deelstalen genomen moeten worden per perceel of deelperceel van twee hectare.

De staalnemers en de laboratoria hebben geen enkele reden om systematisch stalen te nemen op plaatsen die een hoger nitraatresidu zouden opleveren. De laboratoria die de staalnames en analyses doen in het kader van het nitraatresidu, worden geselecteerd via een openbare aanbestedingsprocedure. In het bestek is een boete opgenomen voor elke staalname die niet conform het bestek en het compendium wordt uitgevoerd. Tijdens de staalnamecampagne worden door de Mestbank steekproefsgewijs controles uitgevoerd om na te gaan of de staalnames correct worden uitgevoerd.

Met betrekking tot de kennisgeving stelt artikel 14, paragraaf 3, tweede lid, van het Mestdecreet: “De Mest-

bank zorgt ervoor dat de landbouwer ten laatste een week voor de staalname in kennis wordt gesteld van de dag en het perceel of de percelen waarop het staal zal worden genomen. Bij betwistingen aangaande deze in kennisstellingen kan de landbouwer de nietigheid van het resultaat van de uitgevoerde staalname niet inroepen.”

Daarom heeft de Mestbank in het bestek voor de opdracht om de nitraatresidu's te bepalen, het volgende opgenomen. Ik citeer letterlijk: “De dienstverlener” – en hiermee wordt het laboratorium bedoeld – “nodigt de landbouwer uit om de staalname mee te maken. De dienstverlener brengt daartoe de landbouwer schriftelijk op de hoogte van de dag waarop de staalname op zijn perceel zal uitgevoerd worden, en dit minstens één week voorafgaand aan de eigenlijke staalname.

De dienstverlener voorziet de nodige contactgegevens en contacttijden zodat de landbouwer de dienstverlener kan contacteren om het moment van staalname meer precies te kennen. De dienstverlener deelt op verzoek van de landbouwer de halve dag mee waarop de staalname zal plaatsvinden. Indien van deze planning afgeweken wordt, brengt de dienstverlener de landbouwer hiervan op de hoogte, ten laatste de dag van de staalname zelf maar steeds voorafgaand aan de staalname.”

De laboratoria hebben dit in de meeste gevallen correct uitgevoerd. Toch moet ik zeggen dat er op een totaal van 11.000 staalnames bij de Mestbank klachten bekend zijn over enkele staalnames. Ik weet niet of de diensten de klacht waarover u het hebt, al kennen. Ik stel voor dat u me het dossier bezorgt.

Wat de globale resultaten van de staalnames betreft, komt uw vraag iets te vroeg. Ik heb nog geen overzicht van die resultaten. De laboratoria moesten de individuele resultaten pas begin december overmaken aan de Mestbank. Nadien moesten ze nog statistisch worden verwerkt. Op de bijeenkomst van de Technische Werkgroep van 5 december 2007 is afgesproken dat de Mestbank de globale resultaten zal toelichten op de eerstvolgende bijeenkomst van de Technische Werkgroep Nutriënten. Die zal plaatsvinden op 25 januari 2008. Vervolgens zal de Mestbank in februari 2008 deze resultaten in een rapport verwerken en bekendmaken.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Het tweede bureau waarover ik sprak, is toch erg bekend. Het betreft de Bodemkundige Dienst van België, al wordt dat binnenkort misschien de Bodemkundige Dienst van Vlaanderen. In elk geval gaat het om twee erkende bureaus.

Het geval waarover ik het had, wijst duidelijk op een zwaarwichtig verzuim van de controleur of de inspecteur. Er moet een week vooraf worden aangekondigd.

Ik heb een bijkomende vraag. U spreekt over steekproefsgewijs doorgevoerde controles van de Mestbank zelf. Hebt u al zicht op de resultaten?

Minister Hilde Crevits: Neen.

De heer Karlos Callens: Kunt u me dat tegen volgende week laten weten?

Minister Hilde Crevits: Ik stel voor dat we wachten tot het rapport er is en de resultaten bekend zijn. Dat zal begin februari het geval zijn.

De voorzitter: Het is gebruikelijk om in de commissie het voortgangsrapport van de Mestbank te bespreken. Als dat rapport er is – wellicht binnen een tiental dagen –, dan kunnen we de bespreking een tweetal weken later aanvatten.

De heer Karlos Callens: U begrijpt dat er zich op dat vlak ernstige problemen stellen. Ik verwijt u niets, want u bent niet verantwoordelijk voor die fout.

Ik kan daaraan toevoegen dat de landbouwers onlangs de boetes voor de jaren 2004 en 2005 hebben ontvangen. Het gaat dus over zaken van drie jaar geleden, hoewel we bij de Mestbank hebben aangedrongen om dat zo snel mogelijk af te handelen. Als ik me niet vergis, is die snelle afhandeling zelfs in het nieuwe decreet opgenomen. Hierover is heel wat commotie ontstaan. Persoonlijk denk ik dat de commissie hierover ernstig moet beraadslagen. We weten dat er fouten worden gemaakt. En we weten dat de uitscheidingsnormen voor de dieren in het nieuwe decreet verschillen van de oude, maar dat verschillende landbouwers op basis van de oude normen worden bestraft. Hierover moeten we eens ernstig praten. Ik kondig dus tegen volgende week een nieuwe vraag om uitleg aan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de solidaire verantwoordelijkheid van sociale huisvestingsmaatschappijen bij achterstal van huurders tegenover facturen van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag komt eigenlijk uit de sector van de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) en is al ter sprake gekomen op de bijeenkomsten van de Vereniging van Vlaamse Huisvestingmaatschappijen (VVH). Vermits het gaat over

de SHM's heb ik deze vraag ook al aan minister Keulen gesteld, maar omdat het ook gaat over de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) wil ik ze ook aan u voorleggen. In het waterleveringsreglement dat de VMW reeds jarenlang gebruikt, staat expliciet dat de eigenaar van een huurwoning wat betreft onbetaalde facturen solidair borg staat met de huurder ten opzichte van de VMW. Het gaat dan eigenlijk over achterstallige facturen, boetes en andere kosten.

Deze bepaling in het waterverkoopreglement werd in het verleden reeds meermaals juridisch betwist, maar in de rechtspraak trok de VMW doorgaans aan het langste eind. Ik moet dit wel nuanceren, want ik heb recent vernomen dat er ook een aantal arresten zijn waarbij de rechter de eigenaar-verhuurder niet solidair aansprakelijk stelde indien de watermaatschappij de eigenaar-verhuurder niet tijdig voor de achterstal waarschuwde.

Dit alles doet niets af aan de grond van de zaak. Het principe van de solidaire verantwoordelijkheid bij achterstallige facturen werd de voorbije jaren door de VMW niet of zeer zelden gebruikt bij sociale huisvestingsmaatschappijen. Het laatste jaar is dat veranderd. Vorig jaar werden een aantal SHM's via advocaten voor het eerst met dossiers tot betaling geconfronteerd. Sinds kort worden de dossiers blijkbaar massaal doorgestuurd. Zo heeft de sociale huisvestingsmaatschappij De Mandel er vorige maand 28 in een keer gekregen. Ook bij andere, vooral West-Vlaamse maar ook Vlaams-Brabantse huisvestingsmaatschappijen begint dat een probleem te worden. Het gaat over grote bedragen. Voor de Mandel gaat het in totaal over meer dan 13.000 euro aan gecumuleerde bedragen over de jaren 2005, 2006 en 2007, die in één keer worden teruggevorderd.

Hier stelt zich een principieel probleem. Los van de wettelijkheid is er de opportuniteit en de vraag in hoeverre het gepast is dat sociale huisvestingsmaatschappijen, die een belangrijke sociale opdracht hebben en hiervoor geen enkele subsidies ontvangen, belaagd worden omdat ze de lasten van andere maatschappijen, in dit geval een nutsmaatschappij met eveneens een sociale opdracht, moeten opvangen.

Naast deze principiële overweging stellen zich echter ook een aantal praktische problemen. De sociale huisvestingsmaatschappijen beschikken helemaal niet over de gepaste software om de achterstallen op te volgen. Ook stelt zich de vraag hoe zij de betaalde facturen van de huurders moeten terugvorderen. Bovendien verneem ik van de huisvestingsmaatschappijen zelf dat de VMW enkel de naam, het adres en het achterstallige bedrag meedeelt. Andere gegevens, zoals de samenstelling van de som, het aantal aanmaningen of inspanningen die de VMW heeft geleverd alvorens de solidaire borgsteller aan te spreken, worden blijkbaar niet meegedeeld aan de SHM's.

Mevrouw de minister, waarom maakt de VMW plots gebruik van de solidaire borgstelling jegens sociale

huisvestingsmaatschappijen terwijl dat in het verleden blijkbaar nooit of slechts heel zelden is gebeurd? Hoe moeten de SHM's de door hen betaalde achterstallige facturen terugvorderen van hun huurders? Is het niet opportuun, gelet op de sociale opdracht van de SHM's en de praktische problemen die zich stellen, te overwegen om de SHM's vrij te stellen van de solidaire borg? Ik hoor hier en daar dat een dergelijke clause van solidaire borgstelling in de toekomstige versie van het algemeen waterverkoopreglement van de VMW alsook de bijzondere reglementen die daarop geënt zijn, niet meer zou voorkomen? Klopt dat?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de vraag. Mevrouw Hostekint, die vraag gaat wel verder dan alleen de sociale bouwmaatschappijen. Ik heb weet van vele eigenaars van appartementen en woningen die gedagvaard worden door een advocaat om de facturen van het water te betalen van de huurder. Ik vind dat een beetje te ver gaan. Ik hoop dat de minister daar een oplossing aan kan bieden. Ik sluit me aan, want ik vind het oneerlijk en onmenselijk om facturen te moeten betalen waarbij men geen schuld heeft aan de niet-betaling.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Geachte collega's, in het waterverkoopreglement staat een solidariteitsclausule, die luidt als volgt: "De eigenaar en de gebruiker worden solidair verantwoordelijk gesteld voor de aanzuivering van de achterstallige vergoedingen, zowel de supplementen als de vaste bedragen". Dat is één van de juridische mogelijkheden waarin is voorzien. Algemeen is het het recht en de plicht van de VMW, als openbare instelling, om alle mogelijke juridische middelen waarover ze beschikt, te gebruiken om betaling te krijgen van achterstallige waterverbruiksfacturen. Het is evenzeer aan de bestuursorganen van de VMW om te beslissen in welke mate en op welke manier gebruik wordt gemaakt van de juridische middelen, dus ook van die solidariteitsclausule.

Ik heb de geschiedenis eens laten nakijken. De VMW gebruikt dat middel van de solidariteitsclausule slechts als alle andere middelen, zoals aanmaning, ingebrekestelling en procedure bij de lokale adviescommissie, falen. De VMW is zich wel bewust van de problemen die dit zeker voor de SHM's kan opleveren. Er is ondertussen een intens overleg gestart met verschillende SHM's om tot een alternatieve aanpak en oplossing te komen.

U hebt zelf verwezen naar het feit dat de SHM's de betalingen die zij doen aan de VMW en die rekeningen zijn van voormalige huurders, kunnen terugvorderen op dezelfde wijze waarop zij alle andere, eigen vorderingen tegen hun huurders instellen. Wanneer de VMW overgaat tot dagvaarding voor invordering van de ach-

terstellige verbruiksfacturen, dan worden in principe zowel de huurder als de SHM samen gedagvaard. De rechtbank gaat al dan niet over tot toepassing van die solidariteitsclausule om de verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen te bepalen.

U hebt terecht aangehaald dat er op dit ogenblik overlegd wordt over een nieuw algemeen waterverkoopreglement. Ik kan u daarover nog geen definitief uitsluitsel geven, maar ik kan u wel zeggen dat er op dit ogenblik wordt gezocht naar alternatieve manieren om die problemen op te lossen. Er wordt inderdaad overwogen om die solidariteitsclausule te bannen, omdat ze voor zware problemen zorgt, maar dat is nog niet beslist. De gesprekken daarover zijn lopende. Ik verwacht uitsluitel in de komende maanden.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Ik hoop dat dit probleem kan worden opgelost. Het is natuurlijk het recht van de VMW om de solidaire borgstelling uit te oefenen. De vraag is of dat opportuun is ten opzichte van sociale huisvestingsmaatschappijen, die toch een sociale opdracht hebben. De VMW hield daar in het verleden zelf al rekening mee, aangezien ze die solidaire borgstelling nooit heeft toegepast. Nu wil ze dat doen voor gecumuleerde jaren en dus voor hoge bedragen. Voor veel SHM's is dat een groot probleem. Ik hoop dat een nieuw reglement voor een oplossing zal zorgen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Als de situatie zou blijven zoals ze is, is de kans groot dat mensen met een laag inkomen geen enkele huurwoning meer vinden. Een eigenaar zal zijn woning niet meer willen verhuren. Op het platteland staan vele kleine woningen met de mogelijkheid om er een zwembad te plaatsen. Een huurder kan dat zwembad een aantal keren vullen, en het kan ook weer leeglopen omdat het te goedkoop is. Dan zal dat geen duizend maar duizenden euro's kosten. Als eigenaar zou ik het niet zien zitten om mijn woning nog te verhuren aan iemand met een laag inkomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over geurhinder

Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanpak van geurhinder

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, uit een enquête uitgevoerd in opdracht van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) blijkt dat bijna de helft van de Vlamingen last heeft van geurhinder. Een op de vijftien Vlamingen, ongeveer 7 percent dus, wordt zelfs depressief van een voortdurende stank.

Volgens professor Henk Aerts, geurpsycholoog aan de universiteit van Utrecht, beïnvloedt geur het gedrag van de mens. Ofschoon de Vlaamse overheid jaarlijks duizend klachten krijgt over geurhinder, bestaan er nog steeds geen vastgelegde wettelijke normen voor geurhinder en treedt de Vlaamse overheid pas op als er klachten zijn. Elke klacht wordt individueel bekeken.

Mevrouw de minister, ik zou het hele verslag kunnen voorlezen en zeggen dat Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen het slechtst scoren en dat West-Vlamingen en Limburgers het minste last hebben, maar dat bespaar ik u. Iedereen kan dat opzoeken. Welke initiatieven hebt u reeds genomen om een wettelijk kader uit te werken, afgestemd op de Europese richtlijnen? Hoever staat het met het door u aangekondigde visiedocument?

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, naar aanleiding van de genoemde enquête blijkt dat geurhinder massaal voorkomt. Van de duizend in 2006 geregistreerde klachten waren er slechts tien die hun oorsprong vonden in het verkeer. Dat komt volgens het Milieurapport Vlaanderen omdat het heel moeilijk is om een veroorzaker toe te wijzen aan geurhinder en omdat veel mensen als deelnemer aan het verkeer zelf die hinder veroorzaken. De Vlaamse overheid beschikt niet over vastgelegde wettelijke normen inzake geurhinder. Er wordt pas actie ondernomen als er klachten worden geregistreerd. Er zijn op dit moment geen gestandaardiseerde metingen.

In het Minaplan 3, vastgesteld door de Vlaamse Regering in 2003, stelde de Vlaamse overheid kwantitatieve doelstellingen voorop. Er zijn middellangetermijndoelstellingen, zoals het minimaal gelijkhouden van het aantal gehinderden door geur ten opzichte van 2001, het verminderen van het aantal ernstig gehinderden door geur ten opzichte van 2001 en het verminderen van het aantal geurbronnen boven het aanvaardbaarheidsniveau. Op lange termijn, te bereiken tegen 2012, wil men in het Vlaamse Gewest het aantal gehinderden door geur tot 720.000 personen – twaalf percent van de bevolking – terugbrengen en het aantal ernstig gehinderden zelfs tot nul terugbrengen.

Mevrouw de minister, binnen welke termijn ziet u de Europese richtlijnen inzake geurhinder omgezet in

Vlaanderen? Zullen deze decreten leiden tot meer objectieerbare meetinstrumenten met betrekking tot registratie van geurhinder? Bent u bereid, gezien het lage aantal registraties met betrekking tot verkeer en transport, een gestandaardiseerd meetsysteem voor verkeersgeurhinder in te voeren? Hoe wilt u de doelstellingen uit het Milieuplan 3 behalen? Bent u bereid een bijsturing van de objectieven te doen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, via een enquête werd een schriftelijk leefomgevingsonderzoek gedaan. Dat gebeurde een eerste keer in 2000 en werd herhaald in 2004. Een volgende herhaling is gepland begin 2008.

Uit de resultaten in 2004 bleek dat 15,4 percent van de Vlamingen tamelijk gehinderd wordt door geur, 29,1 percent zegt een beetje gehinderd te zijn en 55,5 percent voelt zich helemaal niet gehinderd door geur in en om zijn woning. Dat één op de vijftien Vlamingen depressief zou zijn wegens een voortdurende stank, kan ik niet bevestigen noch ontkennen, maar we weten allemaal dat stank bijzonder hinderlijk kan zijn.

Voor de buitenwereld lijkt het misschien zo dat enkel wordt ingegrepen bij klachten. Gegronde klachten zijn in elk geval het duidelijkste signaal van de aanwezigheid van een probleem. Nochtans wordt bij het verlenen van een milieuvergunning in gevallen waar geurhinder kan worden verwacht, het aspect geurhinder heel grondig onderzocht en worden, indien nodig, bijzondere voorwaarden opgelegd om de mogelijke geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Het toezicht op de naleving ervan gebeurt door de specifiek bevoegde overheid.

De Europese Unie heeft maatregelen genomen op diverse domeinen, maar heeft nog geen specifieke richtlijn uitgevaardigd. Deze bestaande maatregelen of richtlijnen zijn niet direct bedoeld om geurhinder aan te pakken, maar er treden indirecte effecten op. Ik geef u een paar voorbeelden van dergelijke richtlijnen die ondertussen al in onze VLAREM-regelgeving werden opgenomen en een gunstig effect beogen.

De Solventrichtlijn legt emissiegrenswaarden of een equivalent reductieprogramma voor vluchtige organische stoffen op voor een twintigtal activiteiten waarbij solventen in het productieproces worden gebruikt. Er is de IPPC-richtlijn inzake de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging bij bepaalde activiteiten. Er is ook een richtlijn inzake de beperking van de emissies in de lucht door grote stookinstallaties. Er is de richtlijn met betrekking tot de luchtkwaliteit en haar dochterrichtlijnen over NOx, fijn stof, lood, benzeen, koolstofmonoxide en ozon. En er is de NEC-richtlijn over de nationale emissie-

plafonds, die de beperking van emissies van verzurende en eutrofiërende verontreinigende stoffen tot doel heeft. Deze richtlijn heeft intussen geleid tot de goedkeuring van een NEC-emissiereductieprogramma, waarin Vlaanderen zich engageert om de nationale emissies geleidelijk te beperken.

Niet alleen in Europa, maar ook in Vlaanderen wordt veel energie gestopt in de ontwikkeling van een degelijk geurhinderbeleid. Dit beleid werd in de Vlaamse milieubeleidscyclus ingebed en het kreeg in die periode vorm. Het departement LNE heeft al een visiedocument voorbereid waarin diverse geurbeleidsmaatregelen worden onderzocht op het vlak van de haalbaarheid en de effectiviteit. Het is de bedoeling om aan de hand van dit visiedocument een maatschappelijk overleg op te starten in de loop van dit jaar. De maatregelen waarvoor een draagvlak blijkt te bestaan en goed blijken te zijn, zullen verder worden uitgewerkt.

Er werd ook een beleidsimpactanalyse uitgevoerd door een consultancybureau onder begeleiding van een uitgebreide stuurgroep. Dat gebeurde in de loop van 2006. De haalbaarheid en effectiviteit van verschillende beleidsopties ter beheersing van de geurhinder bij hinderlijke inrichtingen werd onderzocht. Ook in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten werd geurhinder als onderdeel opgenomen. Gemeenten kunnen een financiële tegemoetkoming krijgen voor het ondernemen van bepaalde acties om de geurhinder op hun grondgebied aan te pakken. Een aantal maatregelen die moeten bijdragen tot een standaardaanpak van geurproblemen, werden genomen. Het departement is ook bezig met een bijzonder moeilijke oefening: de opmaak van een code van goede praktijk 'geur meten, berekenen en beoordelen'. Naast het objectieve probleem, is geurhinder ook subjectief, want wat voor een persoon goed ruikt, ruikt voor een andere persoon minder goed. We proberen dus een standaard op te stellen.

Dit initiatief sluit trouwens goed aan bij de activiteiten die in Europa lopen. In 2008 wordt een Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu (TWOL-studie) opgestart waarbinnen een code van goede praktijk 'luchtafvoersystemen in commerciële keukens' moet worden uitgewerkt.

Op Europees niveau wordt op dit ogenblik wel gewerkt met een gestandaardiseerd kader om geur te meten. Er bestaat een al een olfactometer. Dat is een verdunningsapparaat dat een reeks van verdunningen van een geurmonster onder gecontroleerde omstandigheden, meestal in het labo, aanbiedt aan een panel 'gemiddelde neuzen'. De neus is tot nader order immers nog steeds het meest geurgevoelige orgaan. Het panel zal bepalen wanneer een grens al dan niet overschreven wordt. De techniek van olfactometrie is vooral geschikt

voor monsters die worden genomen aan schouwmonden, maar de techniek is niet toepasbaar bij geleide emissies, enkel bij heel specifieke puntemissies.

Een andere techniek, die deze beperking niet heeft, is de techniek van de snuffelmetingen. Snuffelmetingen zijn metingen op het terrein. Ook bij deze techniek geldt de neus als meetinstrument. Via een snuffelmeting wordt de geurvlek opgetekend en via een verspreidingsmodel wordt de geuremissie berekend. Momenteel is binnen Europa een werkgroep bezig met het uitwerken van een norm voor de uitvoering van snuffelmetingen. De expertise die intussen in Vlaanderen is opgebouwd, wordt in Europa mee als basis gebruikt om deze meettechniek verder te ontwikkelen.

Het is bijzonder moeilijk om het probleem te objectiveren, er een stabiel kader voor te ontwikkelen en het beleid erop af te stemmen. In opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) is in 2006 een onderzoek gevoerd met de bedoeling de draagwijdte en de impact van de geuremissies van verkeer te bepalen. De studie bestond uit een literatuuronderzoek. Er werd een eenvoudig rekenmodel ontwikkeld dat in functie van de verkeersbelasting en eventuele maatregelen kan aangeven waar geurhinder door verkeer te verwachten valt en hoeveel personen erdoor getroffen worden. Door deze tool verder uit te bouwen kan de geurhinder van het verkeer worden opgevolgd.

Er is dus een mix van instrumenten en beleidsmaatregelen nodig, gericht op de diverse doelgroepen, om de complexe problematiek van geurhinder aan te pakken. Die maatregelen moeten complementair zijn. Zij zitten vervat in het visiedocument dat op dit ogenblik wordt gefinaliseerd door het departement LNE. Over dat document kan in de loop van dit jaar worden gedebatteerd, zoals aangekondigd in mijn beleidsbrief.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is nog altijd beter te voorkomen dan te genezen. Indien mogelijk kan er dan ook best preventief worden opgetreden.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik ben nieuwsgierig naar het visiedocument van uw departement, dat weldra zal worden gefinaliseerd. Kunt u daar een termijn op plakken? Per slot van rekening heeft de Vlaamse overheid kwantitatieve doelstellingen naar voren geschoven. Om na te gaan of die doelstellingen kunnen worden gehaald, moet er gemeten kunnen worden en moeten de gepaste maatregelen genomen kunnen worden. Dat visiedocument lijkt me dan ook erg belangrijk.

Minister Hilde Crevits: Het ontwerp van dat document is klaar. Het gaat om een basisdocument dat schetst wat er nu al bestaat en hoe we daar in de toekomst mee kunnen omgaan.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, u zegt dat er middelen voorhanden zijn voor de gemeenten om geurhinder te voorkomen. Is het mogelijk om daar een overzicht van te krijgen?

Minister Hilde Crevits: Ze maken deel uit van de samenwerkingsovereenkomst Leefmilieu. Ik vermoed dat die middelen in het pakket zitten van het niveau 2, zoals dat vroeger heette. Er worden punten toegekend, en aan die punten zijn financiële middelen verbonden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over beperkingen op de landbouw in de kustzone

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in het agrarisch gebied van de Noordzeekustzone gelden bijkomende beperkingen voor verbods- en afstandsregels ten opzichte van het agrarisch gebied buiten deze zone. Die beperkingen zijn destijds ingevoerd vanwege het toerisme in de kuststreek. Intussen zijn echter andere maatregelen ingevoerd die de opgelegde verbods- en afstandsregels nuanceren. Zo werd het geurprobleem ingeperkt, bijvoorbeeld via ammoniakemissiearme stallen, emissiearme toediening van mest enzovoort.

Op basis van de meest recente evoluties zijn bijkomende beperkingen voor de bedrijven in de Noordzeekustzone zowel inzake omzettingen als inzake groei niet meer relevant. Dit heeft op dit moment enkel een negatief effect. Een boer die niet meer kan ontwikkelen, investeert ook niet meer in milieukundige technieken. Een landbouwer die wel dergelijke inspanningen kan doen, zorgt voor een duurzamer leefmilieu. Het verhogen van de maximumgrenzen, zoals bij varkens van 1050 naar 2000 varkensseenheden, is geen oplossing, want het aantal blijft begrensd. Ik pleit op heel wat vlakken voor een gelijkenschakeling met andere agrarische gebieden.

Er zijn andere instrumenten of maatregelen om hinder door dierlijke productie te controleren. Het handhaven

van de grenzen doet de bedrijven stoppen en de prijzen voor die hoeves de pan uit swingen. Tijdens een van de laatste ministerraden voor Nieuwjaar is er enig soelaas geboden aan de kuststreek. Ik weet niet of dat is gebeurd op basis van onze vragen. Ik ben in ieder geval gelukkig dat er vanuit de Vlaamse Regering, en heel specifiek vanuit uw kabinet, acties worden ondernomen om die ongelijkheid weg te werken.

Mevrouw de minister, ik wil u vandaag uitdrukkelijk vragen wat die maatregelen zijn.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Klerck, het is mij uiteraard bekend dat de landbouwsector in Vlaanderen, onder meer door de bouw van ammoniakemissiearme stallen en het aanwenden van emissiearme bemesting, ernstige inspanningen levert om de geurhinder te beperken in niet voor landbouw bestemde gebieden.

U hebt terecht opgemerkt dat in het kader van de totstandkoming van de VLAREM-actualisatietrein de problematiek grondig bestudeerd werd. Na bespreking op de interkabinettenwerkgroepen heeft de Vlaamse Regering, op mijn voorstel, op 21 december 2007 de principiële goedkeuring gegeven voor het schrappen van die bijzondere bepalingen inzake de bijzondere bescherming.

Maar – want bij elk verhaal is er een ‘maar’ – het is van belang dat in onze toeristische Noordzeekustzone het onder controle houden van alle mogelijke bronnen van geurhinder verder gegarandeerd blijft.

Daarom werd besloten om in overleg met de sector te zoeken naar een aangepaste mestuitrijregeling, die in de daarvoor geëigende regelgeving zal worden opgenomen. Het is dus een en-en-verhaal.

De VLAREM-actualisatietrein is principieel goedgekeurd en ligt voor advies voor aan de Raad van State en moet nog naar de Minaraad en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Pas dan kan die definitief goedgekeurd worden.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat er inderdaad een oplossing op maat naar voren geschoven zal moeten worden. De hoofdelementen van mijn uiteenzetting zitten eigenlijk ook verwerkt in de genomen beslissing. Ik kan daar enkel gelukkig mee zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kwaliteitsvolle nabestemming van ontgonnen kleigronden

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, het gaat inderdaad over de nabestemmingen. In de titel van mijn vraag wordt dat beperkt tot kleigronden, maar het gaat eigenlijk om nabestemmingen van ontgonnen oppervlaktedelfstoffen.

In 2006 besliste de toenmalige minister om op korte termijn en in het kader van het Oppervlaktedelfstoffen-decreet, per oppervlaktedelfstoffenplan een beoordelingscommissie op te richten die moet instaan voor de objectieve beoordeling van de daadwerkelijke en kwaliteitsvolle realisatie van de nabestemming voor, onder andere, landbouw.

In het antwoord op een van mijn vorige vragen omtrent de nabestemming van ontgonnen kleigronden van 8 maart 2007, stelde de toenmalige minister dat er een studie werd toegekend aan de Bodemkundige Dienst van België, die op 17 januari 2007 van start is gegaan. Deze studie zou worden begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordigers van de verschillende administraties, wetenschappers en praktijkonderzoekers. Tevens zouden de resultaten en de ervaringen van deze stuurgroep een basis vormen voor de samenstelling van de beoordelingscommissie en de te hanteren werkwijzen.

Mevrouw de minister, wie maakte er deel uit van de stuurgroep? Welke resultaten heeft deze studie opgeleverd? Op welke manier zal de samenstelling van de beoordelingscommissie worden uitgewerkt? Welke procedures en werkwijzen worden voorgesteld om de objectieve beoordeling van de daadwerkelijke en kwaliteitsvolle realisatie van de eindbestemming mogelijk te maken? Zijn er nog andere specifieke maatregelen die u voorstelt om de nabestemming te realiseren? Tegen wanneer ziet u de beoordelingscommissie operationeel worden en voor welke gebieden zal deze opgericht worden?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Rombouts, de samenstelling van de stuurgroep van de studie ‘Opmaak van een planningsinstrument om de haalbaarheid van een kwaliteitsvolle heraanleg van ontginningen in functie van landbouw te toetsen’ ziet eruit als volgt. Vooreerst zijn er een aantal vertegenwoordigers van de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond en Natuurlijke Rijkdommen, afgekort ALBON, die als opdrachtgevend bestuur de studie heeft opgevolgd,

zowel vanuit het beleidsveld land en bodembescherming als vanuit het ontginningsbeleid.

Verder zijn er uiteraard een aantal vertegenwoordigers vanuit de landbouwsector, meer bepaald vanuit de Boerenbond, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, afgekort ILVO, het departement Landbouw en Visserij en het Vlaams Agrarisch Centrum. Vanuit de ontginningsector zijn er vertegenwoordigers van het Overlegcomité Vlaamse Ontginners, afgekort OVO, en de Baksteenfederatie. Tot slot bestaat de stuurgroep uit een aantal bodemwetenschappers van de K.U.Leuven, de Universiteit Gent en de Vlaamse Landmaatschappij.

De studie is op 17 januari 2007 van start gegaan en werd uitbesteed met een duur van twaalf maanden. De studie is bijgevolg nog niet afgewerkt en opgeleverd. De laatste stuurgroepvergadering vond plaats op 3 december 2007. Op deze datum werd afgesproken dat de laatste opmerkingen vanuit de vertegenwoordigers in de stuurgroep voor 17 december 2007 zouden worden ingediend.

Momenteel is de Bodemkundige Dienst van België, als opdrachtnemer van de studie, deze laatste opmerkingen aan het verwerken. In principe zal de einddatum van de studie, 17 januari 2008, dus gehaald kunnen worden. ALBON zal als opdrachtgevend bestuur de studie dan nog wel dienen te evalueren, alvorens de definitieve oplevering van de studie kan plaatsvinden.

De Vlaamse Regering heeft in haar beslissing van 1 december 2006 betreffende het bijzonder oppervlakte-delfstoffenplan Klei van de Kempen gevraagd dat er per bijzonder oppervlakte-delfstoffenplan een beoordelingscommissie zou worden opgericht bestaande uit de betrokken administraties, een aantal wetenschappers en praktijkonderzoekers. De stuurgroep van hogervermelde studie is al in die zin samengesteld. Er kan dus geput worden uit de ervaringen van de stuurgroep om de beoordelingscommissies verder vorm te geven.

Wat betreft de organisaties, instellingen en administraties hoeft er niets aan de samenstelling gewijzigd te worden, maar zo zou de vertegenwoordiging per organisatie, afhankelijk van de geografische ligging van de betreffende gebieden of de aard van de ontginning, uitgebreid kunnen worden met bijkomende specialisten, teneinde een maximale terreinexpertise in te kunnen brengen.

Het is van belang om ook te wijzen op het projectmatige aspect van een ontginning, zodat bilateraal overleg tussen bepaalde rechtstreeks betrokken partijen en de ontginner in kwestie tijdens de uitvoering van de opvulling niet mag worden uitgesloten. Rekening houdend met de gebiedsspecifieke kenmerken lijkt het aangewezen om een of meerdere beoordelingscommissies op te richten die flexibel, naargelang de omstandigheden worden samengesteld.

U stelt terecht dat de resultaten van de studie en de ervaringen van de stuurgroep die ze heeft begeleid mee de basis vormen voor de samenstelling van de beoordelingscommissies en de te hanteren werkwijzen. Gelet op het feit dat de beoordeling van de landbouwkundige kwaliteit van een opvulling volledig nieuw is, werd besloten om eerst een studie uit te schrijven, zodat naderhand met kennis van zaken geoordeeld zou kunnen worden welke voorwaarden en parameters relevant zijn om een kwaliteitsvolle landbouw nadien mogelijk te maken.

Het was immers niet opportuun om kort na de beslissing van de Vlaamse Regering van 1 december 2006, zonder de nodige kennis ter zake, al beoordelingscommissies op te richten of te laten samenkomen voor een objectieve beoordeling van de daadwerkelijke en kwaliteitsvolle realisatie van de nabestemming als landbouwgrond.

De studie omvat de opmaak van een richtlijnenboek voor een kwaliteitsvolle heraanleg in functie van landbouwgebruik. Het moet tevens uitsluitsel geven over de technische haalbaarheid van een kwaliteitsvolle heraanleg. Verder moet rekening worden gehouden met gebiedsspecifieke kenmerken, zodat de aanpak kan verschillen naargelang het relevante bijzonder oppervlakte-delfstoffenplan.

Het richtlijnenboek zal eerst de parameters schetsen die belangrijk zijn voor het gewenste eindbeeld. Het betreft de dikte van het kwaliteitsvol opnieuw aan te vullen profiel, het microreliëf en de zetting van de 'nieuwe gronden', de helling van de 'nieuwe gronden', de materiaalkeuze, de stenigheid, de bodemwaterhuishouding, de compactie, het organisch koolstofgehalte, de zuurtegraad en bodemvruchtbaarheid, de perceelsgrootte en de toegankelijkheid tot het perceel. Het richtlijnenboek bevat ook de processen om het gewenste eindbeeld te realiseren. De studie zal dus zeker als leidraad kunnen worden gebruikt door de beoordelingscommissies.

Sinds de inwerkingtreding van het Oppervlakte-delfstoffen-decreet in 2004 moeten de ontginners financiële zekerheden stellen om de kosten voor de realisatie van de eindafwerking van de ontgonnen percelen te waarborgen. Zo wordt vermeden dat ontgonnen gebieden onafgewerkt blijven liggen. Bovendien kan met dit instrument een goede zonering en fasering worden bevorderd. Als een ontginner de opgelegde eindafwerking, bijvoorbeeld voor landbouw, niet realiseert of als de eindafwerking niet voldoet, kan ik als minister de financiële zekerheden voor de eindafwerking immers op eerste verzoek aanspreken en met die gelden in de plaats van de ontginner de opgelegde eindafwerking realiseren, zodat de betrokken oppervlakte opnieuw voor landbouw beschikbaar wordt.

Omdat de financiële zekerheden worden opgebouwd naargelang de opeenvolgende ontginningsfasen worden aangevat, en vooral, omdat ze kunnen worden afgebouwd naargelang de afgewerkte fasen worden opgeleverd, zullen de ontginners meer dan vroeger gefaseerd te werk gaan. Die fasering maakt het ook mogelijk om sneller in te grijpen als een ontginning zich niet aan de opgelegde afspraken houdt. De financiële zekerheden zijn een goede garantie voor de toekomst, want zo vermijden we dat ontginningen niet worden afgewerkt zoals het hoort.

Die financiële zekerheden gelden niet alleen voor nieuwe ontginningsgebieden, maar ook voor gebieden die ontgonnen worden op basis van een vergunning die afgeleverd werd voor de inwerkingtreding van het Oppervlaktedelfstoffendecreet. De Vlaamse Regering heeft daarom de ‘oude’ percelen waarvoor ook financiële zekerheden moeten worden gesteld, vastgelegd. Mijn administratie heeft deze beslissing aan de betrokken ontginners betekend, zodat ondertussen ook deze financiële zekerheden daadwerkelijk gesteld zijn.

De commissies moeten een advies uitbrengen om in het kader van de fasering of zonering van de ontginning over te kunnen gaan tot een volgende fase of zone. Maar mijn administratie, namelijk ALBON, is volgens de vigerende regelgeving bevoegd om een afbouwdossier voor financiële zekerheden al dan niet goed te keuren. Er moet dus nog eens goed worden bekeken hoe de zaken zo pragmatisch mogelijk op elkaar kunnen worden afgestemd. Eens de studie definitief is opgeleverd, kunnen in functie van de noodwendigheden van het projectmatige aspect van deze problematiek de nodige initiatieven worden genomen voor de inschakeling van de beoordelingscommissies. Wat betreft de gebieden vermeldt de beslissing van de Vlaamse Regering van 1 december 2006 dat per bijzonder oppervlaktedelfstoff-plan een beoordelingscommissie wordt opgericht.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik ben blij dat de zaak goed wordt opgevolgd. De resultaten hebben we nog niet, maar ik denk toch wel dat ik uit het antwoord mag opmaken dat er duidelijke richtlijnen worden opgemaakt en de kwaliteit wordt gemeten op basis van verschillende parameters. En dat is belangrijk. Ik kijk hoopvol uit naar de resultaten van de studie. Nadien zal het de uitdaging zijn om dat alles in de praktijk om te zetten.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de minister, er bestaat ter zake al veel ervaring. Bij ons ligt een zeer grote mergelgroeve, op Waals grondgebied. Met de steun van universiteiten is al onderzocht aan welke vereisten de gronden moeten voldoen.

Ik heb nog een vraag: welke rol hebben de lokale besturen nog in dit soort van beoordelingscommissies? Vaak zijn het de lokale besturen – de burgemeester of de schepenen van Leefmilieu – die als eersten worden aangesproken als er hierover problemen of vragen zijn. Blijkbaar komen ze in het verhaal niet voor?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: In dezelfde zin had ik graag vernomen welke rol de milieu- en natuurverenigingen in dit verhaal hebben. Op een bepaald moment hebt u het gehad over terreinexperts. Krijgen die een structurele rol in die commissies?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, sta me toe even te verduidelijken dat het hier duidelijk gaat over een beoordeling die gebeurt als al is beslist dat er wordt ontgonnen, en er dus nood is aan grond van goede kwaliteit om de gewonnen grond te vervangen. Het onderzoek naar de goede invulling van de landbouwkundige waarde van de nabestemming is een technische materie. Ik heb het nu alleen over de gevallen waarin de nabestemming landbouw is.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Wat de commissies betreft, is structureel alleen voorzien in de mogelijkheid dat de begeleiders van de studie op flexibele wijze kunnen worden aangevuld met terrein- of ervaringsdeskundigen. Zo kan men ervoor zorgen dat de aanpak kwaliteitsvol is. Ik sluit niemand uit. In elk geval gaat het enkel over commissies die zich buigen over dossiers waarvan de nabestemming landbouw is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
